

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΥ ΣΑΙΝ-ΣΑΝΣ

Σαιν-Σάνς, ο τρομερός άνθρωπος. Ο φόβος και ο τρόμος του μουσικού Λαπόρτ. Πώς έχασε ο Σαιν-Σάνς μέσα σε λίγες μέρες τα δυο παιδάκια του. Ένα τρομερό δυστύχημα. Η γενναιοδωρία του μεγάλου μουσουργού. Πώς σκόρπριζε πουρμπουάρ σ' όλο τόν κόσμο. Τό πάθημα του διευθυντού τής Όπερας. Πώς ο Σαιν-Σάνς βρήκε τό δάσκαλό του, κλπ.

ΗΝ περασμένη βδομάδα, ή Γαλλία και όλος ο πολιτισμένος κόσμος; έρώτασε τήν εκατονταετηρίδα από τής γεννήσεως του περιφήμου μουσουργού Σαιν-Σάνς, του περιφήμου συνθέτου τού όρατορίου «Σαμφών και Δαλιλά», τό όποιο άκουσαν πρό ήμερών οι Άθηναίοι στο «Παλλάς».

Επί τή εύκαιρία αυτή σάς μεταφράζουμε έδώ ένα ένδιαφέρον άρθρο τού Άλφόνσου Μουστέλ, φίλου του περιφήμου μουσουργού, που ήθελε να καταβρογχίσει κάθε μέρα κι' από ένα καινούργιο θέμα. Κι' αυτή είνε φαινομενικά ή αλήθεια.

«Λένε πώς ο Σαιν-Σάνς είχε κακό χαρακτήρα γράφει ο Μουστέλ. Τόν παριστάνουν σαν ένα πρόσωπο τρομερό. Τόν παρουσιάζουν σαν ένα είδος Μινωταύρου του μουσικού κόσμου, που ήθελε να καταβρογχίσει κάθε μέρα κι' από ένα καινούργιο θέμα. Κι' αυτή είνε φαινομενικά ή αλήθεια.

Βρισκόμουν κάποτε μαζί του στις Κάνες. Ένα πρωί, που ο μαϊτρ είχε φύγει από πολύ νωρίς για να πάη σε κάποια έκδρομή, συνάντησα στο δρόμο μου τό φίλο μου μουσικό Λαπόρτ, ο όποιος διθύθυσε εκείνη τήν εποχή τήν όρχήστρα τού Καζίνου τών Κανών. Διευθυνόταν πρός τήν Σάλλα τών Συναυλιών με ύφος εξαιρετικά άνησουχο...

Θά διθύθυσε εκείνη τήν ήμέρα μία συναυλία, στήν όποια θά συμμετείχε ο βιολίστας Κούμπελικ, ο περίφημος τόσο για τό ταλέντο του, όσο και γιατί ή ιδιοτροπία του, ο όποιος ταξιδεύει πάντα με ιδιαίτερα βαγόνια—σαλόν κι' έχει κοντά του για να τον προστατέυη ένα γίγαντα σαμιατοφόλακα...

— Ό Κούμπελικ, μου είπε, ο Λαπόρτ, ούτε καν καταδέχτηκε ν' άρθή στη δοκιμή... Και δέν ξέρете πόσο άνησουχο είμαι... Φοβάμαι μήπως έχωμε τίποτε θαλασσώματα στή συναυλία.

Στάθηκε μία στιγμή σιωπηλός κι' έπειτα έξακολούθησε.

— Μά δλ' αυτά δέν είνε τίποτε... Φτάνει να μην ήταν ο α λ λ ο ς .

— Ό άλλος; Ποιός; ρώτησα εγώ με περιέργεια.

— Διάβολε! Ό Σαιν Σάνς... άν έρθη στή συναυλία κι' αντίληφθ ή και ένα λάθος θά χαλόςη τόν κόσμο μέσ' στήν σάλλα και τό κονσέρτο θ' άποτύχη.

— Μείντε ήσυχος του είπα. Ό Σαιν-Σάνς έχει πάει από τό πρωί σε έκδρομή.

— Αλήθεια; Έκαμε ο Λαπόρτ πού τό πρόσωπό του έλαμψε από χαρά.

— Τόν συνώδευσα εγώ ο ίδιος ως τό σταθμό...

Ό Λαπόρτ έβγαλε τότε ένα δυνατό στεναγμό, σαν νά τόν είχαν άπαλλάξει από ένα τεραστό βάρος.

— Ω, φώναξε χαρούμενος. Άφού ο άλλος δέν είνε έδώ, δέν φοβάμαι πιά τίποτε. Άς παίζει ο Κούμπελικ όπως θέλει... Άφού θά λείπει εκείνος, κανείς δέν θ' αντίληφθ τίποτε...

***

Ό εθόθης και τιμιότης τού Σαιν-Σάνς ήσαν πράγματα άναμφισβήτητα. Είνε γνωστόν ότι παρ' όλους τούς θριαμβούς του δέν άφησε μεγάλη περιουσία. Ότι άφησε χρησίμευο για να ίδρυθ ή στή Διέππυ τού «Μουσείο Καμίλλου Σαιν-Σάνς».

Ήμουν μία μέρα κοντά του τήν όρα που κανόνιζε τά έξοδα τής παραμονής του σ' ένα ξενοδοχείο τής Κιανής Άκτής. Τόν είδα λοιπόν νά σκληρίζει Βασιλικά πουρμπουάρ στους πορτιέρηδες, στα γκαρσόνια, στους μαιότ ντ' ότέλ και σ' αυτά ακόμα τις καθαρίστρες τών δωματίων. Μοίραζε δσα χρήματα είχε επάνω του, χωρίς να λογαριάζει τίποτε.

Γνώρισα επίσης και τόν καμαριέρη του τόν Ίουλιανό. Ό δυστυχής αυτός είχε γάλα από άπόψεως γυάλας κι' είχε ύπο-στη δεκαέξη—δεκαεφτά έγγειρήσεις. Άσφαλώς, κανένας άφέντης δέν κρατούσε έναν υπηρέτη τόσο άρρωστο. Ό Σαιν-Σάνς

δμως, όχι μόνο τόν κράτησε στήν ύπηρεσία του, αλλά και τού τά πλήρωσε όλα, γιατρούς, φάρμακα, χειρουργούς, κλινικός.

Ό συνθέτης αυτός, πού τόν θεωρούσαν όλοι ήδιότροπο, εύέξαπτο και άγριο, ήταν κατά βάθος ένας πολύ λεπτός κι' εύαίσθητος άνθρωπος, πού είχε ύποφέρει πάρα πολύ.

Ό Σαιν-Σάνς είνε δυο παιδιά, δυο άξιολάτρευτα μικρά πού τά λάτρευε με πάθος.

Μιά μέρα όμως φριχτή κι' άπαίσια, ο διάσημος συνθέτης, γυρίζοντας στο σπίτι του, είδε κόσμο συγκεντρωμένο μπροστά στήν πόρτα του.

Ό φτωχός πατέρας, έξαλλος, προαισθανόμενος κάποιο δυστύχημα, έτρεξε μέσα.

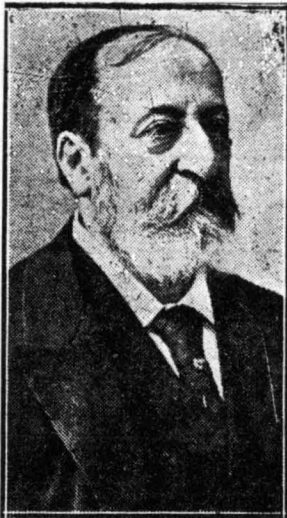
Τι είχε συμβεί; Τό ένα του παιδι είχε πέσει άπ' τό παρβυριο κι' είχε σκοταθή.

Μά μία δυστυχία δέν έρχεται ποτέ μόνη.

Ήπειτ' από λίγες μέρες και τό άλλο του παιδι, πού ήταν άρρωστο από γρίππη, πέθανε κι' αυτό.

Ό δυστυχής πατέρας κόντεψε νά τρελλαθ ή τότε από τόν πόνο του. Τό ίδιο βράδυ τού θανάτου τού δευτέρου του παιδιού έδίδετο ή πρεμιέρα ενός έργου του στήν όπερα τού Παρισιού. Μά ο θρίαμβος πού σσημαίωσε τό έργο του αυτό δέν άνακούφιζε καθόλου τόν Σαιν-Σάνς, ο όποιος κατέφυγε στο Άλγέ-ριο ζητώντας να παρηγορηθ ή, να ξεχάση...

***

Ό Μουσουργός Κάμιλλος Σαιν-Σάνς

Άπό τότε ίσως έγινε δύστροπος και στρυφνός, στο χαρακτήρα. Δέν τόν ευχαριστούσε, δέν τόν ίκανοποιούσε πια τίποτε. Μά και ποιός άνθρωπος θ' άντεχε σε δυο τέτοια τρομερά χτυπήματα;

Χαρακτηριστικό τής δυστροπίας του είνε και τό παρακάτω ανέκδοτο:

Κατά τά έγκαίνια τής σημερινής σάλλας τής Παρισινής Όπερας—Κωμική, έδόθη μία έπίσημος παράσταση τής όποια παρηκολούθησαν οι μεγαλύτεροι γάλλοι μουσικοί. Κατά τό πρώτο λοιπόν διάλειμμα τής μεγαλειόδους αυτής παραστάσεως, ο διευθυντής τής Όπερας πήγε να ζητήσει τήν γνώμη τών έξεχόντων θεατών για τήν άκουστική τού θεάτρου.

Σ' ένα άπ' τά καθίσματα τής όρχήστρας καθόταν ο μουσουργός Μασσενέ και σ' ένα άπ' τά καθίσματα τού έξώστου ο Σαιν—Σάνς.

Όταν λοιπόν ο διευθυντής τής Όπερας ρώτησε τόν Μασσενέ για τήν άκουστική τού θεάτρου, εκείνος έκανε μία έκφραστική χειρονομία και άπάντησε.

— Είνε ύπέροχη! Ύπέροχη...

Κατόπιν ο Διευθυντής πλησίασε τό Σαιν—Σάνς και τού έκανε τήν ίδια έρώτηση.

— Εκείνος τότε σηκώθηκε από τή θέση του, έσκυψε πάνω άπ' τόν έξώστη και φώναξε με όλη του τήν δύναμη, ούτως ώστε να τόν άκούσουν όλοι:

— Είνε φριχτή! Άπαίσια!...

Μιά στιγμή γενικής καταπίληξως έπακολούθησε και κατόπιν ένας ψιθύρος άποδοκιμασίας έκ μέρους τών θεατών.

Μά ο Σαιν-Σάνς όμως δέν τάχασε και, στρεφόμενος πρós τό κοντό, φώναξε περιφρονητικά:

— Τι μουρμουρίζετε έσείς; Πού έχετε ιδέα μουσικής; Και παίρνοντας τό καπέλλο του έφυγε.

***

Μιά μέρα ώστόσο ο τρομερός Σαιν-Σάνς βρήκε τό δάσκαλό του, στο πρόσωπο τού Λαμουρέ, τού περιφήμου διευθυντού όρχήστρας.

Ό Λαμουρέ, ελλικρινής θαυμαστής του μουσουργού, προσητοίμαζε τήν εκτέλεσι ενός έργου του. Στή δοκιμή, προβλέπεταις ότι ο Σαιν-Σάνς θά έπιχειρούσε να μη μέσα στήν αίθουσα για να τόν έπικρίνει, είχε άπαγορεύσει αυστηρά τήν είσοδο σ' όλους.

Και ή πρόβα άρχισε. Όλα ήγίαναν κατ' ευχύν, όταν έξαφνα από τό σκοτεινό βάθος τής αίθούσης μία δυνατή φωνή

(Ή συνέχεια εις τήν σελίδα 2019)

Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 2005)

Πόσο είχε μικρώνει άξαφια ή ζωή και τών δύο, κάθε φορ...

Μά πόσο γλῆγορα άρχισαν νά ξεθοριάζουιν κί αούτες ή άνάμησεις!

— Οόδινα τή ζωή μου, νά σμίγαμε άλλη μιά φορά, μέσα στις φλόγες του πολέμου!

"ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΗΣ"

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 2012)

μά μας, όστε ύποπαχήκαμε τυφλά σ' αυτό! Τά λόγια μου δυνάμωσαν τόν πόνο τής άτυχης φίλης μου, και τήν ξετρέλασαν...

"Η ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑ"

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 1999)

Ήποσό γύρισε πρώτα προς τώ Λεφλό και τού είπε: — Καλησπέρα σας, κύριε... Καθίστε, σάς παρακαλώ... Έπειτα ρώτησε τόν πατέρα της με άνησυχία έντελώς μητρική: — Έφαγε, πατέρα, έλιτίσω...

— Τί βαρεία πόνουνε τ' άρματα, δταν πολεμά κανένας για έξενες έθνιοιε!

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΥ ΣΑΙΝ-ΣΑΝΣ

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 1978)

άκούστηκε: — Όχι, Λαμουρέ!... Όχι!... Φάλτσιο!... Φάλτσιο! Αυτό ήταν μιά καταστροφή, γιατί μέ τή διακοπή δλοι οι μουσικοί τά έχασαν...

ΤΟ ΠΙΑΝΟ

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 1985)

κί άρχισε νά τόν φιλή, νά τόν φιλή ξεφωνίζοντας. — Άγάπη μου!... Άγάπη μου!... Πόσο σ' αγαπάω!... Τί καλά πούκανε ό βαρώνος νά σου στείλει τώ πιάνο!